Proletari din toate țările uniți-vă!
La luptă pentru cauza Partidului Muncitoresc Romîn, fii gata!

Scînteia pionierului

ORGAN AL COMITETULUI CENTRAL AL UNIUNII TINERETULUI MUNCITOR

Anul VIII * nr. 25 (481) sîmbătă 24 martie 1956 * 4 pag. 15 bani

SĂRBĂTOAREA UNITĂȚII TINERETULUI

Ca și în fiecare an, Săptămîna Mondială a Tineretului aduce, odată cu primele vestiri ale primăverii, oaspeți dragi în țara noastră.

De astă dată, printre oaspeți se numără Orlando Funcia Gomes secretar al F.M.T.D., Lo Gheik-Bara reprezentant al tineretului din Senegal la F.M.T.D., Harald Birger Samuelson și Oivind Kjell Roos, din partea tineretului norvegian...

Pe toți aceștia i-am regăsit, alături de reprezentanții tineretului din țara noastră, în prezidiul adunării de deschidere a Săptămînii Mondiale a Tineretului, care a avut loc în după amiaza zilei de 21 martie la Teatrul C.C.S. din București.

După ce tovarășul Olteanu Miron, prim secretar al Comitetului Orășenesc București al U.T.M., a rostit cuvîntul de deschidere al adunării, a vorbit tovarășul Virgil Trofin, secretar al C.C. al U.T.M.

„Sărbătorirea Săptămînii Mondiale a Tineretului — a spus tovarășul Virgil Trofin — în cuvîntarea sa — este un mare prilej pentru tinerii constructori ai socialismului din patria noastră de a obține noi realizări în toate domeniile de activitate, contribuind alături de toți oamenii muncii din țara noastră la înfăptuirea hotărîrilor Congresului al II-lea al P.M.R. și a Directivelor cu privire la sarcinile celui de al II-lea plan cincinal".

La rîndul său, Orlando Funcia Gomes, a adus un călduros salut tineretului din R.P.R.

„Săptămîna Mondială a Tineretului — a spus vorbitorul — a devenit azi o sărbătoare a unității tuturor tinerilor care luptă pentru un viitor mai bun, pentru pace și prietenie".

După salutul tineretului din Senegal, adus de Lo Gheik-Bara, adunarea a adoptat mesajul de salut adresat Comitetului Executiv al F.M.T.D.

Intreaga sală a intonat apoi Imnul F.M.T.D.

In încheierea adunării, Ansamblul U.T.M. a prezentat un spectacol festiv.

Incepem sau nu repetarea?

Intrebări și răspunsuri pentru examene

Vremea nu așteaptă

„Am dori să știm cînd e timpul cel mai potrivit pentru începerea repetării materiei în vederea examenelor?" ne-au întrebat cîțiva copii de la Școala de 7 ani nr. 3 din Timișoara.

Acestor copii le răspunde tov profesor I. Stănciulescu:

V-amintiți de povestea aceea a lui Grivei? Era iarnă, ger năpraznic, iar Grivei n-avea casă. Stătea închircit de frig pe-un polog de paie și se gîndea la vara cea călduroasă.

— Da, la vară — își zicea el — la vară am să-mi fac și eu casă! E timpul cel mai nimerit pentru o asemenea treabă.

Și-a venit vara. Grivei stătea tolănit la soare.

— Ia te uită ce lung sînt! — își spuse Grivei. Cum să-mi fac acuma casă? Lasă că-mi fac la iarnă, e mai nimerit atunci.

Și uite așa, iarna l-a prins din nou fără casă.

Din păcate, felul ăsta de a gîndi nu-l are numai Grivei ci și unii copii. Cînd, pe la mijlocul pătrarului III, li se amintește să repete materia din urmă ei își zic:

— Repetare? De pe acum? Păi, mai bine să fac treaba asta prin luna aprilie, e timpul cel mai nimerit!

Dar vine aprilie și ei tot nu se apucă de repetare ci amînă pe mai. Amînă, amînă pînă ce se trezesc cu examenele la ușă.

Așa dar cînd e cel mai nimerit să se înceapă repetarea materiei? Nimerit e să se înceapă încă din pătrarul III. Dar nici acum nu e încă tîrziu. Totul e însă să începeți cu toată seriozitatea și fără nici un fel de amînare. Altfel, cine știe, s-ar putea să pățiți ca Grivei.

Cel mai bun medicament

„Dacă începem să repetăm acum, s-ar putea întîmpla ca pînă la examene să uităm din nou. Nu e mai bine oare să repetăm în ultima lună?" — ne întreabă un grup de copii din Bacău.

La întrebarea aceasta răspunde tovarășa Ana Drincan, medic școlar.

Am să vă povestesc un caz interesant. Am cunoscut o fată care se tot plîngea că nu-i ajunge timpul și pentru repetarea materiei. Abia în ultimele săptămîni a putut să găsească vreme și pentru treaba asta. Cum însă lecții erau multe iar zilele numărate, fata a hotărît să învețe și noaptea. Invăța, învăța și nimic altceva nu făcea. In cîteva zile fata slăbi și tot mai des lua doctorii pentru dureri de cap.

— Are să ia toate examenele cu 5! — m-am gîndit eu. Prea sîrguincios învață.

Mare însă mi-a fost mirarea cînd am aflat că abia a reușit să ia cîteva cu nota 4, iar la unul din ele a rămas corijentă.

Așa dar, nopțile pierdute, efortul mare de a „înghiți" lecțiile una după alta, medicamentele luate, n-au ajutat cu nimic. Căci mai repede se uită un lucru învățat în grabă, decît atunci cînd îl înveți într-un timp mai îndelungat dar mai temeinic.

De aceea eu vă dau următorul sfat: rezervați de pe acum, în fiecare zi, cîte un ceas repetării materiei. Imbinați învățătura cu jocul, cu statul în aer liber. Acesta-i cel mai bun medicament împotriva uitării.

Repetînd lecțiile în laboratorul școlii e mai interesant și mai ușor

Se poate o prietenie mai dreaptă?

Cornel intră sub așternutul curat cu dorința de a adormi numaidecît. După o zi plină de joacă și năzdrăvănii, simțea nevoie să se odihnească. Dar nu izbuti să adoarmă îndată. In urechi, păstra încă vuietul mării și larma pionierilor de pe plajă. Ce s-au mai bălăcit în apă! Cu ochii închiși revăzu în minte pe pionierul acela care l-a cam băgat în sperieți; se scufunda și stătea în apă atît de mult, încît ceilalți, de pe plajă, credeau că s-a înecat. Toți pionierii se mirau de iscusința lui. I-a venit în minte de cîteva ori să intre în vorbă cu el. Dar n-a îndrăznit. Poate va îndrăzni totuși mîine. Să încerce.

A doua zi, la ora potrivită, Cornel era din nou pe plajă. Alături de el, stătea Istvan.

— De unde ești? — îl întrebă Cornel.

— Din Tîrgul Mureș, răspunse Istvan, într-o romînească puțin cam stricată.

— Din Tîrgul Mureș? Păi, tot de acolo sînt și eu! La ce școală înveți?

— La nr. 2 mixtă maghiară.

— Nemaipomenit! Știi că sîntem aproape colegi?! Eu învăț la nr. 1 mixtă romînă și doar școlile noastre sînt în aceeași curte. Dar cum de nu ne cunoaștem?

— Și eu mă întreb, răspunse Istvan molipsit și el de entuziasmul lui Cornel. Dar nu-i nimic, ne vom cunoaște acum... Dă-mi mîna.

Iși strînseră mîinile zdravăn, ca doi prieteni.

Asta s-a întîmplat în a treia zi de tabără. In dimineața următoare, Cornel a primit de la Dudu (așa i se spunea lui Istvan acasă) prima lecție de scufundat... Iar de la Cornel, Dudu a învățat cinci cuvinte romînești pe care nu le cunoștea...

Peste cîteva zile, pionierii au organizat un foc de tabără. Cornel cu grupa lui (era președinte de grupă) a pregătit o surpriză. Surpriza, firește, a plăcut pionierilor. Dar nu era ceva neobișnuit: un program artistic ca multe altele.

Dar deodată toată grupa începu să cînte un ceardaș. Numai melodia. Cuvintele nu le știau. Dudu și-a dat seama că surpriza a fost pregătită pentru el. Emoționat începu să cînte și el, odată cu grupa, adăugînd la melodie cuvintele, care în limba maghiară — sună atît de frumos.

Cînd cîntecul s-a sfîrșit ceilalți pionieri din jurul focului au cerut să mai fie cîntat odată.

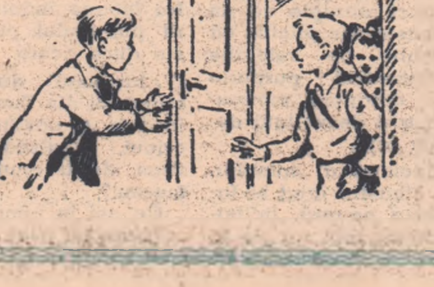
Ceardașul acela a fost cel mai frumos număr din programul focului de tabără...

De la aceste întîmplări au trecut doi ani. Ce-or fi făcînd Cornel și Dudu? Or mai fi prieteni?...

*

Deși era seară și destul de frig, Dudu n-a plecat acasă după ce-a terminat orele. Il aștepta pe Cornel care avea adunare de alegeri.

In timpul care s-a scurs de la stabilirea prieteniei lor, Dudu a căpătat multă încredere în Cornel. Și parcă aștepta ca aceste alegeri ale colectivului de conducere al detașamentului să-i întărească încrederea. Oare pionierii din detașament au încredere în el? Ah de ce nu-i și el în acelaș detașament? S-ar fi sculat în această adunare și le-ar fi povestit celorlalți cît de bun prieten poate fi Cornel...

Acestea-i erau gîndurile cînd ușa clasei se deschise și printre ceilalți, ieși Cornel. Nu s-a mirat cînd l-a văzut pe Dudu. Bănuia că-l așteaptă. Se apropie de el pe neobservate și-i puse mîinile la ochi.

— Ghici cine e?

— Cornel, tu ești... Cum a fost? Despre tine s-a discutat?

— Dudu, nici nu știi ce bucuros sînt. Știi că am...

— Ai fost ales? Bănuiam! Ba nu, eram chiar sigur. Iți urez succes. Dar vezi să nu zici la iarnă că n-ai timp de schiat. Pentru că nu se face! Eu sînt de anul trecut în echipa de schi a școlii, iar tu nici nu știi să schiezi.

Auzindu-l cît de bine vorbește fără a mai stîlci cuvintele Cornel își aminti cu cîtă tragere de inimă venea Dudu la el să învețe romînește.

— Cum crezi Dudu, că n-am să vin? Eu te-am ajutat să înveți romînește tu mă vei învăța să schiez. Se poate o prietenie mai dreaptă?

Elvira CRAIU

Veşti din viaţa tineretului lumii

PUTERNICE MANIFESTAŢII ANTIFRANCHISTE ALE STUDENŢILOR LA MADRID

La 8 februarie a avut loc la Madrid o puternică manifestaţie antifranchistă a studenţilor la care au participat peste 1000 de studenţi.

Manifestaţia a fost organizată în semn de protest împotriva încercării Falangei (organizaţie politică franchistă, singura admisă în Spania) de a-şi impune reprezentanţii în comitetul studenţilor, deşi cu prilejul alegerilor desfăşurate la 4 februarie reprezentanţii Falangei au fost înfrînţi.

Incercările Falangei de a impune la 7 februarie pe reprezentanţii săi prin acte de huliganism au primit o ripostă hotărîtă din partea majorităţii studenţilor care au organizat, în aceeaşi zi şi în dimineaţa zilei de 8 februarie, puternice manifestaţii de protest.

In urma intervenţiei detaşamentelor de poliţie au fost răniţi mai mulţi studenţi. Cu toate acestea în dimineaţa zilei de 9 februarie, studenţii au organizat o manifestaţie de protest în centrul Madridului, la care au luat parte sute de studenţi. „Jos sindicatul universitar falangist!" „Vrem sindicate libere!" erau lozincile scandate de manifestanţi.

Şi de data aceasta manifestatia antifranchistă a studenţilor a fost atacată de poliţie şi de gloate de huligani falangişti, care au provocat victime în rîndul studenţilor.

Puternicele manifestaţii antifranchiste au provocat o vie nelinişte în rîndul conducătorilor Falangei. „Cercurile oficiale din Madrid — relatează corespondentul agenţiei France Presse — sînt viu preocupate de amploarea luată de agitaţia în rîndurile studenţilor".

Ca prime măsuri de „represalii", autorităţile au întrerupt cursurile unor universităţi şi au masat detaşamente de poliţie în jurul centrului universitar din Madrid.

DELEGAŢIA TINERETULUI SOVIETIC S-A INTORS DIN INDIA

Delegaţia tineretului sovietic care a vizitat India timp de aproape două luni, fiind invitată de organizaţia tineretului indian, s-a înapoiat la Moscova.

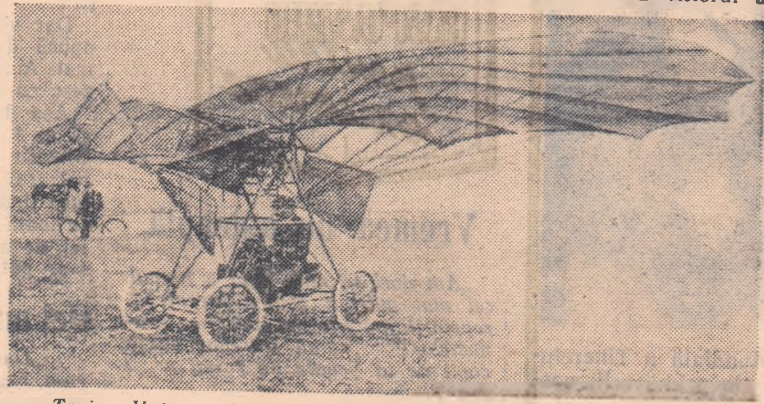
In timpul vizitei sale în India, delegaţia a vizitat cele mai mari centre industriale, culturale şi istorice, s-a întîlnit cu tineri muncitori, ţărani, intelectuali şi cu reprezentanţii diferitelor organizaţii de tineret. In numele tineretului sovietic delegaţia a invitat pentru vara aceasta în URSS o delegaţie a tineretului indian.

ARIPI BIRUITOARE

Să ne întoarcem cu gîndul către sfîrşitul veacului trecut, într-un cătun sărăcăcios de prin părţile Lugojului. Surducul mic îi zice cătunului. E vară şi cîmpurile-s potopite de soare...

Un copilandru stă-n iarba izlazului, cu mîinile sub cap. Stă aşa şi cată cu neclintire la zborul lin şi lopătat al cocoarelor care despică zarea, pierzîndu-se pe-ncetul în depărtări. Mintea flăcăuaşului croieşte visuri îndrăzneţe. Flăcăuaşul Traian Vuia — aşa-l cheamă, vrea să zboare.

Traian Vuia conducînd monoplanul său nr. 1 (18 martie 1906)

Anii trec. Traian Vuia se luptă din greu cu lipsurile, cu nevoile, dar învaţă, învaţă cu sîrguinţă. Visul copilăriei n-a încetat o clipă să-l mistuie. Face experienţe, schiţează planuri, studiază pe cît îi e cu putinţă cuceririle ştiinţei în domeniul zborului.

Dar pentru ca floarea visurilor lui Vuia să prindă rod, e nevoie de experimentări practice. Ori acestea nu se pot face şi cercetările nu pot fi adîncite decît într-un mare oraş cultural şi industrial, cu biblioteci, cu laboratoare şi ateliere. Pentru a ajunge într-un astfel de oraş, trebuiesc bani, iar Vuia e sărac...

Prietenii îi vin însă în ajutor. Prin strădanii emoţionante, intelectualii lugojeni şi chiar ţărani din ţinut, adună ban cu ban, pentru plecarea lui Vuia la Paris. Şi în anul 1903, iată-l pe Vuia sosit în capitala Franţei, şi apucîndu-se cu înfrigurare de lucru. Pe atunci, preocuparea pentru descoperirea mijloacelor de zbor, era foarte răspîndită în Franţa. Cercetătorii în acest domeniu, erau împărţiţi în două tabere: unii erau de partea zborului cu aparate mai uşoare ca aerul (baloane dirijabile), alţii susţineau că viitorul aparţine aparatelor mai grele decît aerul, adică aeroplanelor. Dar partizanii avionului erau puţini şi niciunul dintre ei nu izbutise un zbor pilotat cu motor. Azi se ştie că primul zbor din lume cu o maşină mai grea ca aerul a fost făcut în 1882 de către marele inventator rus Mojaischi. Dar, pe-atunci, faptul era ţinut sub tăcere de regimul ţarist.

In 1903 Vuia trimite Academiei de Ştiinţe din Paris, un memoriu care cuprindea rezultatul cercetărilor sale. Dar „savanţii" de-acolo i-l înmormîntează cu grijă în prăfuitele lor arhive... Vuia înţelege cu amărăciune prăpastia ce-l despărţea de aceşti oameni, dar nu se descurajează.

18 martie 1906. O dimineaţă senină şi proaspătă de primăvară timpurie. Pe cîmpul de la Montesson, în apropierea Parisului, Traian Vuia, lîngă maşina lui, face ultimele pregătiri de zbor.

Vuia manevrează comenzile. Motorul intră în funcţie. După un scurt rulaj pe roţile sale uşoare, cu cauciucuri, aparatul se desprinde de pămînt şi pluteşte lin, dirijat de mîinile calme şi sigure ale lui Vuia. Victorie!

...Aşa a intrat în istoria aeronauticii ziua aceasta, care a însemnat izbînda desăvîrşită a cercetărilor şi amarnicelor strădanii, ale feciorului de ţărani săraci din Banat. Cu cîtă mîndrie va pomeni mai tîrziu despre aceasta, un alt mare pionier al aviaţiei, Aurel Vlaicu: „...nu trebuie să uităm şi simt o mare mulţumire sufletească aducîndu-mi aminte că cel dintîi aviator care s-a ridicat cu propriile sale mijloace (de bord n. red.) de la pămînt a fost un romîn: Traian Vuia".

Reuşita lui Vuia a risipit îndoielile. Tot mai mulţi tehnicieni şi cercetători s-au îndreptat cu interes către ramura zborului mecanic. De-a lungul anilor, avionul s-a dezvoltat şi s-a perfecţionat necontenit. Dar care a fost soarta inventatorului? Aceeaşi soartă pe care au împărtăşit-o aproape toţi cercetătorii geniali şi îndrăzneţi sub stăpînirea burgheză: singurătatea, sărăcia şi uitarea grea ca o lespede. Abia în vremea puterii populare au fost scoase în lumină valoroasa operă ştiinţifică a lui Vuia, povestea frămîntată şi glorioasă a strădaniilor lui. In vara lui 1950, Vuia s-a întors în patrie. La 2 septembrie 1950, s-a stins din viaţă la Bucureşti, în urma unei boli de inimă. Era în pragul a 80 de ani. S-a stins în mijlocul prietenilor ce-l preţuiau şi se odihneşte în pămîntul scump al ţării pe care a dorit-o fierbinte, şir lung de ani. Numele lui Vuia şi-a căpătat locul şi cinstea cuvenită unui deschizător de drumuri, unui mare pionier al aviaţiei.

Val. MĂGURĂ

Insemnări dintr-un muzeu

Păsări rare

Incă cu două secole în urmă, mai trăia în munţii noştri un vultur cu o excepţională putere. Penajul lui nu se deosebea prea mult de al celorlalţi vulturi, doar atît că sub cioc avea un mic smoc de pene negre ceea ce i-a făcut pe oameni să-i spună vultur cu barbă. Inzestrat cu aripi vînjoase care, atunci cînd erau desfăcute măsurau mai mult de un metru, cu ghiare ca de oţel, vulturul cu barbă nu cunoştea duşmani. Ataca cu îndrăzneală turmele de oi şi uneori chiar cirezile de vite. Se povesteşte că răpea chiar şi copii. Din pricina acestei cruzimi nemaipomenite, oamenii l-au vînat fără milă. In Europa a început să fie din ce în ce mai rar şi în scurtă vreme a dispărut cu totul. Astăzi se găseşte numai în Asia şi Africa.

Unul din aceşti vulturi se află expus şi la Muzeul regional al Banatului, din Timişoara. Dealtfel este socotit ca o piesă rară, căci în ţara noastră nu se găsesc decît 8 asemenea păsări împăiate.

Dar nu numai vulturul cu barbă este o pasăre rară. In stîncile din munţii noştri, pe părţile cele mai abrupte, îşi sapă cuib o păsărică de-o frumuseţe rară, denumită fluturaşul purpuriu. Aşezată pe stîncă, păsărica seamănă într-adevăr cu un fluture. Aripile-i roşii, purpurii, punctate la capete cu cerculeţe albe, sînt tivite pe margini cu o dungă neagră. Fluturaşul purpuriu e o păsărică insectivoră cu ciocul anume adaptat pentru treaba asta: subţire ca un ac, destul de lung, privegheat de ochi ageri, vioi. Interesant e că păsărica aceasta nu poate sta pe copaci ci numai pe stînci abrupte ca un perete. Aceasta din pricină că spre deosebire de celelalte păsări, fluturaşul purpuriu are ghiara dinapoia piciorului cu mult mai dezvoltată decît cele din faţă.

Tot un locuitor al munţilor, un soi de sihastru crud şi lacom, e barza neagră, întîlnită din ce în ce mai rar pe la noi.

Barza neagră seamănă foarte mult cu suratele sale atît de cunoscute nouă. Se deosebeşte însă prin penajul negru şi mai ales prin felul de trai. Pe cîtă vreme barza comună trăieşte pe lîngă mlaştini, făcîndu-şi cuibul adeseori deasupra caselor, barza neagră trăieşte retrasă, în pădure, făcîndu-şi cuibul în copaci. E un răpitor primejdios pentru că se hrăneşte mai ales cu ouăle celorlalte păsări.

In muzeu se află expus şi un piţigoi nemaipomenit de priceput. Parcă şi-ar fi făcut ucenicia la cei mai meşteri pîslari. Din puful mărunt, al bicios, al plopilor îşi ţese un cuib de toată minunăţia. Cuibul, spînzurat de crenguţe subţiri de răchită sau salcie, seamănă cu o pungă de pîslă; de aceea i se şi spune acestei păsărele piţigoi pungaş. Nu încape îndoială că puişorii piţigoiului pungaş trebuie s-o ducă acolo... împărăteşte!

...Intr-unul din dulapurile muzeului din Timişoara, există însă şi o pasăre cunoscută oricui, o gîscă domestică! Cum de a ajuns ea aici la muzeu?

Cu ani în urmă, trăia în Timişoara un poet. Odată el şi-a cumpărat o gîscă, cu gîndul s-o facă friptură. Poetul n-a tăiat-o însă ci a ţinut-o în casă cîtva timp. Gîsca s-a dovedit a fi grozav de prietenoasă, într-atît de prietenoasă încît oriunde se ducea poetul gîsca venea după el. Se ducea poetul să se plimbe pe malurile Begăi? Gîsca îl urma ca un cîine credincios.

A trăit aşa gîsca multă vreme pînă ce odată, un automobil grăbit, a prins-o sub roţile sale. Avea atunci 35 de ani!

Şi iată aşa gîsca aceea domestică, datorită vitalităţii sale, a ajuns la muzeu şi încă în rîndurile păsărilor rare!

V. BIRGĂOANU

DE PE TOT GLOBUL

Animale preistorice readuse la viaţă

O descoperire de mare importanţă ştiinţifică a fost făcută întîmplător, în statul California din S.U.A. După o furtună, ale cărei ape au inundat o vale secetoasă, în lacul format s-a descoperit prezenţa unor animale necunoscute, asemănătoare trilobiţilor, crustacei fosili de acum aproape 450 milioane de ani. Oamenii de ştiinţă presupun că ouăle acestor animale au rezistat de-a lungul erelor în nisipul fierbinte şi au dat pui îndată ce s-au găsit în elementul lor, adică în apă.

La un alt capăt al lumii, şi anume în Artica, oamenii de ştiinţă sovietici au descoperit printre gheţuri ouă ale mai multor animale din clasa crustaceelor care de asemenea au trăit cu multe mii de ani în urmă. Supuse unui regim de dezgheţare, ouăle au dat pui, îmbogăţind astfel regnul animal cu exemplare necunoscute sau cunoscute numai în stare fosilă.

Doctorii din coarne de cerb

Pantocrina este un produs întrebuinţat cu mult folos în bolile sistemului nervos şi pentru întărirea organismului slăbit în urma unei boli. Acest preţios medicament a fost fabricat pentru prima oară în Uniunea Sovietică, iar materia primă este extrasă din coarnele cerbilor pătaţi — sau cerbi japonezi cum li se mai spune — şi este administrat sub formă de injecţii sau picături

Prin locuri cunoscute

Pionierii din orașul Oradea continuă cercetarea ținutului natal. Ei nu așteaptă vacanța ca să pornească în excursii mari, prin toată regiunea. E timp destul și pentru aceasta. Acum cercetează cu dragoste tot ce e legat de orașul lor.

Amintiri scumpe

Dacă deschizi jurnalul cu însemnări al Silviei Leiler din clasa a V-a te atrage să-l citești de la prima pagină. Iată ce scrie ea:

„Zilele acestea am vizitat casa în care a trăit și a lucrat utecista Haia Lifșiț, înflăcărata luptătoare pentru cauza clasei muncitoare.

In camera unde locuia Haia Lifșiț trăiește acum o bătrînă. Ea ne-a povestit multe lucruri despre tînăra luptătoare. In casa aceasta se tipăreau în mod ilegal chemări înflăcărate către muncitori. Ziua, Haia Lifșiț împreună cu alți luptători uteciști tipăreau în pivniță iar noaptea, după ce se asigurau că nu sînt spionați, se retrăgeau și lucrau în camera ei. Intr-o noapte însă un copoi al siguranței a fost atras de țăcănitul mașinii de scris care răzbătea prin fereastra dinspre stradă. O zi mai tîrziu, casa era înconjurată de jandarmi. Tipografia a fost descoperită. Unii dintre tovarășii care se aflau acolo au fost arestați. Haia, împreună cu alți cîțiva, a reușit să se refugieze în pivniță, unde a continuat să lucreze. După trei zile însă a fost arestată și Haia Lifșiț împreună cu ceilalți tovarăși.

In amintirea înflăcăratei luptătoare a fost prinsă de zidul casei o placă de marmoră.

Pe lîngă casa aceasta am trecut în fugă de multe ori, dar azi parcă am văzut-o pentru prima oară. Nu se deosebește de celelalte, dar mie mi-a devenit deosebit de dragă".

Despre eroul utecist

Detașamentul își ținea de astă dată adunarea în clasa a VI-a. De ce a fost aleasă această sală niciunul dintre pionieri nu știa și nici n-a aflat decît mai tîrziu. Cînd a intrat în sală instructoarea ținea în mînă un registru mic cu coperți cenușii pe care l-a așezat încetișor pe prima bancă de lîngă fereastră.

După ce a început să vorbească, toți au uitat de registrul cu coperți cenușii. Ascultau, sorbind parcă fiecare cuvînt pe care îl rostea instructoarea lor.

„Ludovic Minschi, neînfricatul luptător utecist a trăit și a luptat pe locurile acestea".

La adunarea aceea copiii au aflat povestea eroului utecist.

La grevele și demonstrațiile muncitorilor din oraș, Ludovic Minschi era în primele rînduri.

. . . .

In dimineața zilei de 1 Mai 1934, muncitorii dintr-o fabrică au zărit fluturînd pe coșul fabricii stindardul lor drag, steagul roșu. Era arborat tot de curajosul utecist Ludovic Minschi.

Pionierii au aflat apoi că Ludovic Minschi nu era numai un tînăr curajos care strîngea în jurul său pe tovarășii de luptă. El a făcut tot ce i-a stat în putință pentru a citi cît mai mult. La școală a mers puțină vreme. In clasa a IV-a de gimnaziu el a fost eliminat pentru că citea din operele lui Marx și Engels.

După aceea a lucrat strungărie în micul atelier al tatălui său. Asta nu l-a împiedicat să studieze ci dimpotrivă setea lui de învățătură creștea. Citea cu aceeași rîvnă și tragere de inimă cu care învățase în primele clase elementare.

Aici instructoarea s-a oprit. A luat registrul cu coperți cenușii pe care scria: „Matricola școlară a școlii primare de băieți din Oradea, anul școlar 1925—1926", și trecînd ușor peste primele file s-a oprit la pag. 32.

Copiii au privit această foaie cu ochii măriți de emoție și au citit. Minschi Ludovic născut în ziua de 26 februarie 1916. In dreptul fiecărei materii era trecută în cifre și litere media 10. Media generală anuală: 10. Clasificat: 1 din 44 elevi promovați. Absențe motivate: 2. Absențe nemotivate: nici una.

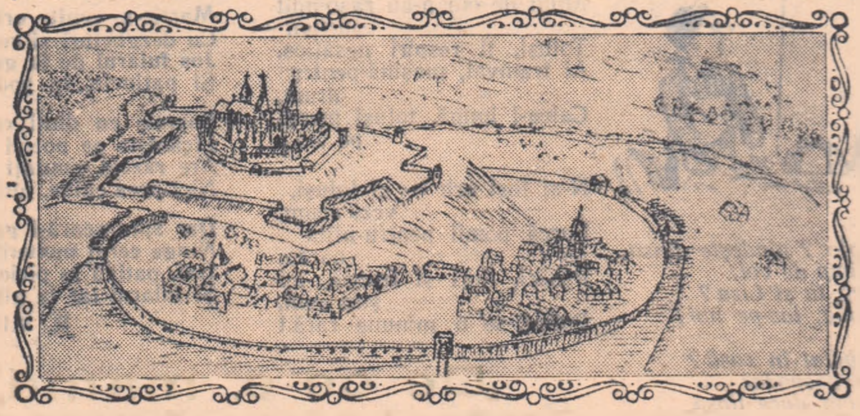
Așa a învățat eroul utecist Ludovic Minschi. Totdeauna prezent, în banca întîia de lîngă fereastră, în clasa unde azi s-au adunat pionierii.

Cîntecul poetului

Vizitarea muzeului memorial Adi Endre se terminase dar pionierii din detașamentul 5 mai stăruiau încă în fața unor vitrine cu manuscrise sau a unor portrete.

Anca privea încă odată macheta casei din Menténtiul Sălajului — casa în care s-a născut marele poet maghiar. Intr-una din fotografiile de pe perete, Suzana a recunoscut casa cu grilajul de fier, de pe malul Crișului. O cunoaște foarte bine. Dar cînd a aflat că în ea a locuit poetul a rămas s-o mai privească. Cosma întîrzia în fața unei plăci de marmoră scrisă cu litere aurii. Și citind, la început așa ca pentru sine, apoi cu voce tare, începură să se audă în liniștea sălii, cuvintele înflăcăratului poet revoluționar:

„Fierbinte-i vara, dreaptă-i coasa. Hei, Boieri; pumni albi și-amarnici ce va fi
Cînd, scăpărînd de coase-ntreg poporul
Lui Doja, crunt, spre voi va potopi!"

Kerekes Géza cl. a IV-a   Oradea în timpul ocupației turcești

O grădină vestită

In unitatea nr. 11 sînt băieți inimoși care pornind la o treabă știu s-o și sfîrșească bine. Ei au început să cerceteze tot ce e în legătură cu cartierul lor. Cunosc acum istoricul străzilor pe care locuiesc, instituțiile, fabricile. Și nu sînt puține realizările înfăptuite în locurile acestea, pe care cu mai puțin de două decenii în urmă, erau doar cîteva case și grajdurile animalelor din domeniul episcopiei romano-catolice. Ei au vizitat fabrica de unt și fabrica de prelucrare a metalelor „Metalo-Chimica". Cunosc bine Școala de 7 ani romînă, una dintre cele mai frumoase școli din oraș, Căminul cultural, Grădina de copii și Căminul de zi care se află tot în acest cartier.

Dar mai au pionierii aceștia un lucru minunat în cartierul lor: grădina vestitului pomicultor Berți. Au fost și au văzut-o încă din toamna trecută. Auriul perelor coapte strălucea pe unul din pereții casei. Ciudat lucru, nu? Pere cățărate pe zid. Dar în grădina aceasta vestită au văzut încă o mulțime de alte ciudățenii. Un șirag de pomi care străjuiau aleea principală n-avea decît o singură rădăcină și pomii erau siliți să crească așa cum îi îndrepta mîna pricepută a pomicultorului. Au văzut acolo soiuri rare de fructe, cu calități neîntrecute.

Atunci ei au luat o hotărîre: o asemenea grădină trebuie să aibă și școala lor. Acum la începutul primăverii se vor duce din nou și vor învăța de la vestitul pomicultor să sădească și să crească asemenea pomi. Ei vor face începutul. Iar cînd vor pleca din școală, vor da grădina în grija pionierilor mai mici.

Nu se poate ca asemenea băieți să nu-și realizeze dorința.

Florica LUTESCU

Oradea ieri și azi

In grupa noastră sînt șase pionieri. Fiecare dintre noi căutăm să aducem vederi cît mai interesante pentru albumul la care am început să lucrăm „Oradea ieri și azi".

Pînă acum am strîns cîteva vederi foarte vechi, care înfățișează clădiri și străzi din Oradea, așa cum arătau înainte de primul război mondial. Avem fotografia „Palatului Negru" a teatrului Szigligeț, a pieții Sf. Ladislau și alte aspecte ale orașului.

Acesta este numai începutul, dar nu va trece mult și vom avea un album bogat, cu multe vederi.

Geza KEREKES
cl. a IV-a
Școala elementară maghiară nr. 12
Oradea

Cu veacuri în urmă, multe fapte de neasemuită vitejie au văzut plaiurile Turzii. S-au ciocnit aci armii înzăuate, pe cai focoși... Fulgerau paloșele și trăsneau flintele ridicînd nori de fum deasupra cîmpului de bătaie...

Dragi cititori, să știți însă că vitejia vremurilor de-atunci n-a pierit. Ea s-a întrupat acolo unde cu gîndul nu gîndiți și unde mintea nu vă poartă.

...Și nici noi, aceștia de la gazetă, n-am fi dat de urma vitejilor dacă, într-o bună zi, o scrisoare nu ne-ar fi sosit la redacție:

„Vreți să cunoașteți eroi din vremuri de mult apuse? spunea scrisoarea. — Veniți atunci la noi, la Școala de 7 ani mixtă nr. 1 din Cîmpia Turzii și-i veți vedea în carne și oase".

...Astfel, în clasa a VI-a B a suspomenitei școli am avut prilejul de a cunoaște pe Gherec Mircea, Giurgiu Emil și Roșca Gheorghe.

Deosebit de mișcați, priveam chipurile lor dîrze, pe care neobișnuitele lor virtuți așternuseră o calmă și desăvîrșită noblețe. Intrucît reprezentau un veac în care săpunul și frizerul erau puțin cunoscute, înfățișarea lor, mai ales în ceea ce privește mîinile și părul era puțin cam sălbatecă. Iar pentru că adevărata vitejie nu prețuiește îmbrăcămintea, cam același lucru s-ar fi putut spune și din punctul de vedere al îmbrăcămintii. Gurile rele mai șopteau că ar fi și slabi la învățătură... Dar astea erau de bună seamă minciuni, calomnii.

Vitejii nu foloseau nici paloșul nici flinta. Credincioși admiratori ai lui Sfarmă piatră, Strîmbă lemne și ai altor eroi vestiți prin puterea brațelor lor, ei se slujeau de pumni, palme și unghii, cari trebuie s-o recunoaștem, erau bine dezvoltate, negre și serveau de minune scopului propus.

Asemenea viteji legendari, de bună seamă, trebuie să aibe și dușmani fioroși. Dușmani nu cu o singură coadă, ca un sărman balaur din poveste, ci cu două cozi, de felul lui Ilea, Poruțiu Rodica președinta grupei a II-a, Triteanu Virginia sau Moldovan Lucreția din aceeași grupă.

Oh, dar credeți cumva că vitejii noștri se tem de ele? Dacă vă închipuiți o asemenea absurditate ascultați aci o scurtă însemnare a lui Poruțiu care, în vremea din urmă a devenit cronicara oficială a faptelor celor trei viteji.

„Astăzi s-a întîmplat un însemnat eveniment. Viteazul Emil (Giurgiu) s-a înfruntat cu Ilea. A fost într-adevăr o scenă măreață. Deși pus în fața unui adversar primejdios, Giurgiu s-a comportat eroic. A ghigosit-o bine pe Ilea, iar în încheiere i-a tras și cîțiva pumni în cap, încît aceasta n-a mai zis nici pis...".

O latură nobilă a vitejilor din Cîmpia Turzii, latură care ne-a impresionat poate cel mai mult, a fost aceea că ei nu se înfruntă cu oricine. De pildă, arareori au avut bătălii cu băieții. Și cînd totuși s-a întîmplat, pentru a-și păstra neștirbită demnitatea, onoarea și renumele, au ales dintre cei mai mărunței și slăbuți. „Aceasta pentru că — și-au zis — în primul rînd, nu oricine e demn să primească ghionti de la noi, iar în al doilea rînd, dacă cumva vreunul, mai puțin respectuos față de faima noastră vitejească, se apucă să dea și el și ne face tobă nobilele noastre piei?".

Noi, ca mari admiratori ai vitejiei și ai eroismului, recomandăm colectivului de conducere al detașamentului și al unității să se îngrijească de cei trei eroi ca de ochii din cap. Să nu-i tulbure cu nimic, să nu cumva să-i critice sau să-i pedepsească, pentru că, te pomenești, devin băieți de treabă și atunci cine va mai face faima unității de pionieri din Școala de 7 ani nr. 1 mixtă din Cîmpia Turzii.

A. WEISS

Tineretea cîntă pentru voi

Zilele trecute a avut loc în capitală Conferinţa pe ţară a tinerilor scriitori. La consfătuire s-au dezbătut cele mai importante probleme de viaţă şi de creaţie ale tinerilor poeţi, prozatori şi dramaturgi.

În această pagină vă prezentăm cîteva din creaţiile unor tineri scriitori care şi-au pus condeiul lor în slujba celor mai mici cetăţeni ai patriei noastre.

GHEORGHE TOMOZEI

ELENA DRAGOŞ

MIRCEA SINTIMBREANU

VASILE MANUCEANU

HORIA ARAMA

SONIA LARIAN

AL. OVIDIU ZOTTA

MIHAIL STOIAN

Cînd mama e plecată

Mama-i tare îngrijorată
Pleacă mîine-n zori la drum
In provincie-i delegată
Va lipsi vreo două luni.

— Cum să plec? gîndeşte dînsa,
Tata n-are timp de voi,
Ce-o să faceţi tu şi Liza?
— Lasă mamă, las-pe noi!

N-ai tu un băiat în casă?
Ştii cît e de gospodar
De nimic n-om duce lipsă,
N-avea teamă, du-te dar!

Trenul a pornit din gară
Nu e chip în loc să-l ţii
Roşia batistă-a mamei
In îndepărtări pieri.

De la gară fug la piaţă
Toţi m-admiră că-s isteţ
Cumpăr marfă pe alese
Şi mă şi tocmesc la preţ.

Vesel mă îndrept spre casă
De gătit apoi m-apuc.
Şi de la cămin pe urmă,
Pe Lizica o aduc.

Toate-s gata. Plec la şcoală.
Azi mă pricopsii c-un 3
Greu e să ţii locul mamei,
Şi să şi înveţi, ce vrei?

Seara ne-adunăm la masă
Tata, Liza, veseli sînt.
Rău mă mustră dintr-o poză
Chipul mamei, mă frămînt.

Parcă plînşi sînt ochii mamei,
Ş-aud parcă vocea ei:
— Vezi, de nu plecam de acasă
Astăzi nu luai un 3. —

— Lasă mamă, n-avea grijă
Vezi, aşa e la-nceput.
Mîine toate-or merge strună
Am să fiu mai priceput! —

Elena DRAGOŞ

Şiretenia primăverii

Nimeni nu ţi-a dăruit vreun dar,
Inima ţi-i însă fericită.
Nu te-ncîntă nici-un lăutar
Dar grozav ai trage o-nvîrtită!

Mîini de om n-au răspîndit parfum —
Totuşi, îl respiri nesăţios.
Ai tramvai, maşină-pentru drum,
Calea-i lungă, totuşi mergi pe jos...

N-ai fost orb — şi totuşi, vezi acum,
Parcă pomii pentru-ntîia oară...
Păsări, flori şi frunze, nu ştiu cum,
Pare-ţi-se o minune rară!

Zi de lucru-n strai sărbătoresc...
Ce vrăjitorie te-mpresoară?
Nu te teme, totul e firesc;
Te-a vrăjit şireata primăvară...

Al. Ovidiu ZOTTA

Mofturi de Martie

Martie-a venit, urît
Cu dezgheţuri şi cu glod...
Jos fularul de la gît
Şi patinele, în pod!

Soarele cu dinţi cu zimţi
Licăreşte pe poteci
Are razele cuminţi
Nici prea calde, nici prea reci.

Dar spre seară-i ger. Uşor,
Ninge cerul mohorît.
Hai, patina la picior
Şi fularul iar la gît.

R. MUREŞAN

„De ce e, mamă, părul tău cărunt?"

Intr-un oraş, departe, peste zări,
Cu fulgerări grăbite de reclame,
Cu limuzine sprintene-arătări
Am cunoscut durerea unei mame.

Mergea cu ochii trişti, uscaţi de plîns
Pe străzile încinse de căldură
Un copilaş ţinea de mînă, strîns
Şi-un gînd flămînd fierbea sub tîmpla sură.

O chinuiau a foamei unghii reci,
Asfaltul o frigea prin talpa spartă
...Bărbatul i-a murit cu alţii, zeci,
Intr-un oraş străin, uitat de hartă.

Şi pruncu-i nu se-apleacă spre pămînt
Şi nici măcar nu spune că-i e foame.
Păşeşte clătinat parcă de vînt
Cu ochii la fugarele reclame.

„De ce e mamă, părul tău cărunt?"
Se stinge-alături glasul fără vlagă.
...E mic! Nu ştie toate cîte sînt.
Va trece vremea şi-are să-nţeleagă!

Ilie CONSTANTIN

IN VIZITĂ

(din carnetul unui vechi şcolar)

Clopotul şcolii iar mă cheamă
Şi castanii fremătînd arar,
Scuturîndu-şi coamele de-aramă
Ies în calea vechiului şcolar.

Intru-n clasa mea de altădată
Şi m-aşez în banca-n care-am stat.
Am în minte vremea şcolii toată,
Doar ghiozdanu-acasă l-am lăsat.

Tablele-s la fel de-ntunecoase,
Dar lipseşte vechiul catalog,
Băncile parcă-mi şoptesc sfioase:
„Iată-ne, nu ne-am schimbat deloc!"

Amintirea, amintirea cheam-o
Să-mi arate paginile-i vii
Navigînd cu căpitanul Nemo,
Convorbind cu blîndu-Alecsandri.

Tot în clasa asta neuitată,
Spre sfîrşitul unei primăveri
Am primit cravata-mpurpurată
Printre primii ţării pionieri.

Şi cînd dascălul pe coridoare,
Va veni curînd, cu pasul rar
Va aduce caldă tulburare-n
Gîndurile vechiului şcolar.

Cînd tîrziu, cu vocea lui, uşoară
Va porni să pună note el
Temele atunci o să le ceară,
Numai eu n-am să le am de fel.

Lecţia n-am scris-o, pare-mi-se
Dascăle, să nu te superi iar
Vreau ca-n locul temelor-nescrise
Versul-acesta să-l primeşti în dar.

Gheorghe TOMOZEI

ÎNTRE PRIETENE

— Florico, du-te şi cere-i compasul Aurichii... Dar să nu afle că-i pentru mine...
— De ce, tu?
— Sîntem certate...
— Vai, tu! Eraţi cele mai bune prietene.
— Sst... — că se uită-ncoace. Nici nu vreau să mai aud de ea.
— Ce spui, tu? Şi eu nu ştiam nimic... De cînd sînteţi certate?
— De mult.
— De cînd?
— De 3 zile...
— De ce tu?
— De ce? Nu pot să-ţi spun...
— Nu? Să ştii că mă supăr... Nu-mi spui mie, prietena ta cea mai bună?
— Nu pot să mă-mpac şi gata! N-are decît să se împace ea.
— De ce, dragă? Mor de curiozitate...
— Nu pot să-ţi spun.
— Bine... M-am supărat... Adio şi n-am cuvinte...
— Stai! Iţi spun... Uite, nu mă-mpac cu ea pentru că... pentru că am uitat de ce m-am supărat...
— Da? Vasăzică tot nu-mi spui? Şi mai zici că sînt prietena ta cea mai bună! Eşti o falsă! Adio!
—Stai! Florico, mi-am amintit! Uite acum mi-am amintit... Ştii de ce sînt supărată cu ea?
— Ei? De ce eşti supărată?
— M-am supărat cu ea acum trei zile pentru că nu i-am spus de ce eram supărată cu tine acum cinci zile...

Mircea SINTIMBREANU

Redacţia şi administraţia: Bucureşti Piaţa Scînteii tel. 7 61 00, 7 60.10. Abonamentele se fac la toate OFICIILE POŞTALE şi SECŢIILE RAIONALE DE DIFUZARE A PRESEI
Taxa plătită în numerar conform aprobării Dir. Gen. P.T.T. 100.114 Tiparul: Combinatul Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin". STAS—3152—52